

Het warme hart van de wereld STEF LERNOUS / ABATTOIR FERMÉ
FOTO ABATTOIR FERMÉ

ETCETERA: Bij de evolutie van de Beurschouwburg in de jaren negentig werden soms ook de nodige vragen gesteld. Neem het volgende citaat van Theo Van Rompay uit *Alles is rustig - Het verhaal van de kunstencentra* (Vlaams Theater Instituut, 1999): 'Context werd zo ruim als het kon geïnterpreteerd, als de samenleving. Het kunstencentrum werd ook sociaal-politiek centrum, met een actief participerend publiek, met kunst voor zover het in een of ander kader paste. Hoe levensvatbaar is die houding? En hoe effectief? Als shocktherapie ressorteerde het direct en tastbaar effect. Maar op langere termijn dreigt het de kunstenaar te veroordelen tot een afhankelijke houding, tot het zich inpassen in een sociaal-politieke strategie. Zeker heeft de Beurs de kiem gelegd voor een nieuwsoortig te veroveren terrein. En heeft het een nieuwe inhoud gegeven aan het belegen woord publieksopbouw. Voor de ontwikkeling van het theater of de dans an sich is het bilan echter pover.'

VERSTOCKT: Ik zal gelijk eens reageren op wat Theo Van Rompay daar over de Beurs op dat ogenblik schrijft. Ik denk dat er geen enkele artiest is die ooit in de Beurschouwburg gepasseerd is, die zich ook maar enigszins verplicht heeft gevoeld om zich in een of ander discours in te schrijven of om zijn of haar werk aan te passen aan onze dramaturgie. Het is net omdat

je langs alle kanten je poten en oren uitsteekt om te weten te komen wie waar met wat bezig is, dat je elkaar vindt, en niet omgekeerd. De samenwerking tussen Dito'Dito en transquinquennial bijvoorbeeld is door de Beursschouwburg in gang gestoken omdat wij merkten dat zij met dezelfde dingen bezig waren. Als ik zie wat er de laatste tijd in de Beursschouwburg is gebeurd, is er wat mij betreft sprake van de grote regressie, de grote stap terug. Men ging ervan uit dat er voldoende andere structuren waren, zoals Recyclart, om wat er in de jaren negentig in de Beurs is gebeurd, over te nemen. En wat krijg je nu? De hardcore dans zit er weer helemaal binnen. Terwijl er in een stad als Brussel, en zeker op die plek (de Kazernestraat, nvdr), zo'n nood is aan fora waar mensen elkaar vanuit een artistieke démarche kunnen ontmoeten... En net dat geeft men op. In die zin zeg ik: heel wat van de mensen die momenteel *de-*

cision makers zijn, zitten nog altijd in een achterhaald discours. Ik ben ervan overtuigd dat je, als je met al je systemen open door het leven loopt, als kunstenaar niet anders kán dan uitkomen bij sociale, politieke en andere implicaties die te maken hebben met je artistieke démarche. Anders ben je *deaf, blind and dumb*. Als je je aan je volstrekte onafhankelijkheid wil houden, ga dan

Ik ben ervan overtuigd dat je, als je met al je systemen open door het leven loopt, als kunstenaar niet anders kán dan uitkomen bij sociale, politieke en andere implicaties die te maken hebben met je artistieke démarche.

in een proefbuis of in een steriele omgeving zitten... Als kunstenaar kan je toch niet anders dan je hyperbewust zijn van de sociale en economische toestand rondom je. Als je dat niet bent, ben je het niet waard kunstenaar te zijn.

ETCETERA: Een van de kenmerken die in het verlengde liggen van het werk van de vroegere Beursschouwburg, is zelfs het letterlijk vertimmeren van de stad. Het oorspronkelijke plan dat de ingebruikname van de drie werkruimtes in de vroegere drukkerij omvatte, hield een doorsteek naar de IJzerenleen in. Een vast onderdeel van het nOna-programma vormen discussieavonden over de 'Staat van de stad'. Op die manier zijn jullie echt met stadsontwikkeling bezig.

VERSTOCKT: Ja, en dat hebben we ook in ons subsidiedossier voortdurend gezegd. 'Beste overheid, jullie decreten gaan over departementen afzonderlijk, maar wat wij voorstellen, gaat over kunst, over welzijn, over stadsontwikkeling, over nieuwe media... en daar zijn die en die partners bij betrokken.' Het is moeilijk om telkens opnieuw uit te vinden wat een kunstencentrum kan betekenen als decreten altijd achteroplopen. Ik denk dat je dat ook niet kan vermijden. De politieke besluitvorming zal zich altijd aanpassen aan wat er in de praktijk gebeurt, tenzij je mensen hebt die ongelooflijk kunnen anticiperen – maar dat lijkt me niet het prerogatief van de politici in dit land. Ons oorspronkelijke plan omvatte een doorsteek van de IJzerenleen naar de Begijnenstraat met een artistiek-culturele functie, een woonfunctie, een horecafunctie en buitenschoolse kinderopvang. Omdat het departement cultuur echter niet kan tekenen voor een project dat ook woonimplicaties heeft, hebben we voor de Vlaamse overheid de afdeling artistieke infrastructuur uit ons plan moeten snijden. En daarop heeft de Vlaamse Gemeenschap 'ja' gezegd. Dat is een zeer belangrijke toezegging omdat we daarmee opnieuw met de stad en de provincie kunnen gaan praten. Als zij meegaan in het hele verhaal, dan kunnen we het hele plaatje toch realiseren. Wat we willen doen, is het hele binnengebied ontsluiten en daarmee een historische situatie opnieuw rechtzetten want vroeger zat er een aantal weggetjes tussen de Begijnenstraat en de IJzerenleen. Maar dat alles steeds vanuit een artistieke démarche, want daar gaat het ons ook om: een artiest zet iets in gang en omdat hij of zij iets in gang zet, beginnen ook andere dingen te bewegen.